

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 27 czerwca 2022 r.
(OR. pl)

10729/22
ADD 1

POLMAR 43
POLGEN 102
COMAR 42
ENV 676
ENER 340
MAR 137
MARE 54
PECHE 235
RELEX 897
SUSTDEV 118
TRANS 451

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Do: Sekretariat Generalny Rady

Nr dok. Kom.: JOIN(2022) 28 final

Dotyczy: ZAŁĄCZNIK do WSPÓLNEGO KOMUNIKATU DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW
Wyznaczenie kierunku działań na rzecz zrównoważonej niebieskiej planety - wspólny komunikat w sprawie unijnego programu międzynarodowego zarządzania oceanami

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument JOIN(2022) 28 final.

Zał.: JOIN(2022) 28 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

WYSOKI PRZEDSTAWICIEL UNII
DO SPRAW ZAGRANICZNYCH I
POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA

Bruksela, dnia 24.6.2022 r.
JOIN(2022) 28 final

ANNEX

ZAŁĄCZNIK

do

WSPÓLNEGO KOMUNIKATU DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW

Wyznaczenie kierunku działań na rzecz zrównoważonej niebieskiej planety - wspólny komunikat w sprawie unijnego programu międzynarodowego zarządzania oceanami

{SWD(2022) 174 final}

1. WZMOCNIENIE RAM MIĘDZYNARODOWEGO ZARZĄDZANIA OCEANAMI¹

Ochrona różnorodności biologicznej mórz

UE będzie:

- **dążyć do realizacji ambitnych globalnych ram różnorodności biologicznej na okres po 2020 roku opartych na Konwencji o różnorodności biologicznej (CBD) oraz do zawarcia ambitnego, uczciwego i sprawiedliwego porozumienia dotyczącego morskiej różnorodności biologicznej na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową (BBNJ);**
- **opowiadać się za tym, by wydobywanie minerałów morskich na obszarze² nie rozpoczynało się przed spełnieniem wszystkich trzech następujących kryteriów:** i) dostępna jest wystarczająca wiedza naukowa o ekosystemach głębokomorskich i potencjalnym wpływie górnictwa morskiego na ekosystemy morskie i usługi ekosystemów morskich; ii) obowiązują odpowiednie przepisy dotyczące skutecznej ochrony środowiska morskiego przed szkodliwymi skutkami górnictwa morskiego na tym obszarze, zgodne z zasadą ostrożności i UNCLOS oraz iii) możliwe będzie wykazanie, że technologie górnictwa morskiego i praktyki operacyjne nie wywołują szkodliwych skutków;
- **aktywnie propagować ustanowienie chronionych obszarów morskich na Antarktydzie w obrębie obszaru objętego konwencją Komisji do spraw Zachowania Żywych Zasobów Morskich Antarktyki (CCAMLR);**
- **chronić zasoby rybne i ekosystemy morskie w ramach opracowywanego planu działania, opierając się na wymogu prawnym UE dotyczącym osiągnięcia dobrego stanu środowiska, w tym integralności dna morskiego, i w razie potrzeby wprowadzi środki regulujące stosowanie narzędzi połowowych najbardziej szkodliwych dla różnorodności biologicznej.**

Zrównoważone rybołówstwo i akwakultura

UE będzie:

- **opierać się na globalnym porozumieniu w ramach WTO zakazującym niektórych form dotacji dla rybołówstwa zawartym w czerwcu 2022 r. i dążyć do jego wzmocnienia w najkrótszym możliwym czasie elementami, które nie zostały jeszcze uzgodnione.**
- **nadal propagować przestrzeganie i skuteczne wdrażanie międzynarodowych przepisów zwalczania połowów NNN, w szczególności umowy FAO o środkach stosowanych przez państwo portu³ oraz odgrywać wiodącą rolę w ustanawianiu dobrowolnych wytycznych FAO dotyczących przeladunku;**
- **dalej propagować mechanizmy przeciwdziałania połowom NNN we wszystkich regionalnych organizacjach ds. zarządzania rybołówstwem oraz dążyć do podniesienia rangi regionalnych organów ds. rybołówstwa w regionalnych organizacjach ds.**

¹ Działania wyróżnione pogrubioną czcionką to działania podkreślone we wspólnym komunikacie w sprawie międzynarodowego zarządzania oceanami.

² Zgodnie z UNCLOS „obszar” oznacza znajdujące się poza granicami jurysdykcji państwowej dno mórz i oceanów oraz ich podglebie.

³ W tym poprzez opracowanie stosownych narzędzi (Globalny System Wymiany Informacji, Globalny Rejestr Statków Rybackich, Statków Transportu Chłodniczego i Statków Dostawczych) oraz pomoc krajom rozwijającym się.

zarządzania rybołówstwem, w szczególności Komitetu ds. Rybołówstwa na Środkowo-Wschodnim Atlantyku i Komisji ds. Rybołówstwa na Środkowo-Zachodnim Atlantyku;

- ułatwiać komunikację i koordynację między regionalnymi organizacjami ds. zarządzania rybołówstwem w zakresie najlepszych praktyk zarządzania rybołówstwem i innych kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania („wspólnota praktyków”), opierając się w możliwie największym stopniu na dotychczas stosowanych procesach;
- przyczyniać się do pomyślnego wykonania umowy w sprawie zapobiegania nieuregulowanym połowom na morzu pełnym w środkowej części Oceanu Arktycznego oraz wspierać wyznaczanie chronionych obszarów morskich na Oceanie Arktycznym, w tym w ramach Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru północno-wschodniego Atlantyku;
- dostosowywać zawarte umowy o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów, tak aby były w większym stopniu pomocne w lepszym zarządzaniu oceanami⁴;
- nadal uważnie monitorować działalność swojej floty poza wodami UE za pomocą rozporządzenia w sprawie zrównoważonego zarządzania zewnętrznymi flotami rybackimi⁵ i propagować ten sam poziom wysokich standardów na arenie międzynarodowej;
- dążyć do rozszerzenia handlu w dziedzinie zrównoważonego rybołówstwa poprzez wypełnienie zobowiązań przewidzianych w dwustronnych umowach handlowych ze stronami trzecimi oraz wzmocni zarządzanie oceanami dzięki umowom o partnerstwie i współpracy.

Ochrona mórz i oceanów na poziomie regionalnym

UE będzie:

- dokładać wszelkich starań, aby przystąpić do Konwencji w sprawie ochrony Morza Czarnego przed zanieczyszczeniem;
- wspierać korzystanie z regionalnych konwencji morskich, planów działania i podobnych ustaleń regionalnych na całym świecie w ramach programu mórz regionalnych pod egidą Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska przy wypełnianiu międzynarodowych zobowiązań dotyczących ochrony i zrównoważonego wykorzystania różnorodności biologicznej, w tym na obszarach poza jurysdykcją krajową, oraz w walce z zanieczyszczeniem plastikiem.

Partnerstwa strategiczne

UE będzie:

- wykorzystywać, w stosownych przypadkach, istniejące formy dialogu i współpracy w celu włączenia współpracy w zakresie zarządzania oceanami do głównego nurtu działań⁶;
- zacieśniać współpracę w zakresie zarządzania oceanami w ramach nowej umowy o partnerstwie między UE a Organizacją Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (OACPS);

⁴ Komisja przeprowadza ocenę umów o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów, której celem jest zwiększenie ich skuteczności i efektywności oraz lepsze ukierunkowanie na współpracę dwustronną i realizację celów zewnętrznego wymiaru WPRyB.

⁵ Rozporządzenie (UE) 2017/2403.

⁶ Oprócz dwóch partnerstw oceanicznych z Chinami i Kanadą dotyczących kwestii oceanów UE prowadzi kilka dialogów na wysokim szczeblu z istotnymi partnerami.

- *pomagać regionom i krajom partnerskim w ramach programu „Globalny wymiar Europy” w zwiększeniu ich zdolności do lepszego zarządzania oceanami, w tym we wspieraniu skutecznego wdrażania zasadniczych instrumentów globalnego zarządzania oceanami, ochronie i zrównoważonym wykorzystaniu zasobów morskich, rozwoju zrównoważonej niebieskiej gospodarki, propagowaniu działań związanych z oceanami na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i dostosowania się do niej oraz zwalczaniu zagrożeń dla bezpieczeństwa morskiego⁷.*
- *rozpocząć w latach 2023–2024 działania wspierające lepsze zarządzanie oceanami, w tym rozwój zrównoważonych niebieskich gospodarek w Afryce, zgodnie z programowaniem w ramach programu „Globalny wymiar Europy” w odniesieniu do Afryki. W 2022 r. zostanie powołana grupa strategiczna Afryka-UE ds. zarządzania oceanami, która przedstawi propozycje priorytetów strategicznych;*
- *współorganizować w 2023 r. 2. Forum Regionów Morskich na Zachodnim Oceanie Indyjskim, wraz z najbardziej oddalonymi regionami UE położonymi w tym basenie morskim.*

2. DĄŻENIE DO ZRÓWNOWAŻONEGO WYKORZYSTYWANIA OCEANÓW DO 2030 R.

Ocean a zmiana klimatu

UE będzie:

- *wspierać państwa trzecie w realizacji ich działań dotyczących oceanów w ramach krajowych działań następczych w związku ze zobowiązaniami wynikającymi z porozumienia paryskiego oraz propagować rozwiązania oparte na przyrodzie;*
- *odgrywać wiodącą rolę w uzgadnianiu ambitnych i określonych w czasie globalnych celów, norm i środków w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych w międzynarodowym transporcie morskim w ramach IMO;*
- *ograniczać emisje gazów cieplarnianych z unijnego transportu morskiego, zwiększając wykorzystanie paliw odnawialnych i niskoemisyjnych (inicjatywa FuelEU Maritime) oraz wprowadzając ustalenie opłat za emisję gazów cieplarnianych (rozszerzenie EU ETS na sektor morski);*
- *wspierać rozwój w zakresie energii z morskich źródeł odnawialnych poprzez dzielenie się wiedzą fachową UE z państwami trzecimi oraz wspieranie badań i rozwoju nowych rynków. Zgodnie z założeniami strategii Global Gateway⁸ UE będzie również wspierać inwestycje w energię z morskich źródeł odnawialnych.*
- *zwiększać wysiłki na rzecz zachowania naturalnej funkcji oceanu, jaką jest „niebieski dwutlenek węgla”, poprzez ochronę i odbudowę ekosystemów morskich i przybrzeżnych oraz zapisanie w prawie celów związanych z odbudową ekosystemów⁹;*
- *uwzględniać kwestie związane ze zmianą klimatu w pracach komitetów naukowych RFMO, RSC oraz innych organów oraz w instrumentach dotyczących ochrony żywych zasobów morskich i zarządzania nimi, takich jak przyszłe porozumienie dotyczące BBNJ,*

⁷ Z regionalnego programu orientacyjnego na rzecz Afryki Subsaharyjskiej przeznaczono orientacyjną kwotę 180 mln EUR na pięć regionalnych programów dotyczących oceanów, które zostały wskazane i są w trakcie przygotowywania.

⁸ JOIN(2020) 30 final.

⁹ COM(2020) 380.

a także aktywnie promować wyznaczanie dodatkowych chronionych obszarów morskich, w tym przez CCAMLR;

- *promować zwiększanie liczby badań nad punktami krytycznymi ekosystemów spowodowanymi zmianą klimatu, dążyć do lepszego zrozumienia łącznych skutków oddziaływania na ekosystemy kombinacji czynników, w szczególności ocieplenia, odtlenienia i zakwaszenia, intensyfikować badania nad zwiększonymi emisjami dwutlenku węgla w oceanach i podnoszeniem się poziomu mórz oraz związanymi z tym rozwiązaniami opartymi na przyrodzie, a także zwiększać innowacyjność w zakresie zrównoważonego łagodzenia skutków zmian w oceanach i przystosowania się do nich;*
- *promować ratyfikację i skuteczne wdrażanie protokołu londyńskiego i decyzji X/33 CBD oraz dążyć do lepszego zrozumienia, w jaki sposób jej zasady odpowiedniej podstawy naukowej, oceny ryzyka i zasady ostrożności mają zastosowanie do działań związanych z ograniczaniem emisji zanieczyszczeń z oceanów.*

Walka z zanieczyszczeniem mórz

UE będzie:

- ***aktywnie angażować się w negocjacje na temat prawnie wiążącego globalnego porozumienia w sprawie tworzyw sztucznych;***
- *wspierać budowanie zdolności poprzez partnerstwa i współpracę na rzecz rozwoju w celu zwalczania zanieczyszczeń lądu i mórz i zapobiegania takim zanieczyszczeniom, w tym ryzyku zanieczyszczenia morza zatopioną amunicją, oraz promować gospodarowanie odpadami, zrównoważoną konsumpcję i produkcję oraz podejście oparte na gospodarce o obiegu zamkniętym;*
- *wspierać wysiłki na szczeblu globalnym i regionalnym, w tym poprzez włączenie kwestii ochrony środowiska morskiego i przybrzeżnego do stosunków dwustronnych w celu zachowania i przywrócenia jakości środowiska morskiego i różnorodności biologicznej.*
- *udoskonalać unijne portowe urządzenia odbiorcze służące do zbierania odpadów i innych substancji zanieczyszczających ze statków podczas rejsów wewnętrznych i międzynarodowych oraz zarządzać nimi zgodnie z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym, a także dalej inwestować w wykrywanie nielegalnych zrzutów ze statków i usprawnić ściganie sprawców.*

Promowanie wypełniania zobowiązań państw bandery przez podmioty działające jako rejestry otwarte

UE:

- ***będzie stosować proaktywne podejście w celu zapewnienia, aby państwa przestrzegały swoich zobowiązań międzynarodowych państwa bandery określonych w konwencjach międzynarodowych (takich jak IMO, MOP, UNCLOS) i ponosiły pełną suwerenną odpowiedzialność za swoje rejestry, aby były w stanie wykazać, że sprawują kontrolę nad działalnością statków pływających pod ich banderą, poprzez włączenie tej kwestii do odpowiednich sektorowych dialogów dwustronnych UE z zainteresowanymi państwami (w dziedzinie rybołówstwa, bezpieczeństwa morskiego, środowiska lub praw pracowniczych);***

- zwiększy wysiłki na rzecz zapewnienia przestrzegania przez państwa ich zobowiązań międzynarodowych jako państw bandery w ramach dialogów w sprawie nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów lub, w ostateczności, wykorzysta środki związane z handlem dotyczące uznania państw trzecich za niewspółpracujące w ramach rozporządzenia w sprawie nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów;
- uwzględni na odpowiednich forach międzynarodowych kwestie wynikające z powszechnego korzystania przez armatorów z otwartych rejestrów w celu obejścia obowiązujących przepisów i norm, a także możliwość pociągnięcia rzeczywistych właścicieli do odpowiedzialności za te nielegalne działania. W ramach tych prac Komisja przeprowadzi badanie, w którym przedstawi modele biznesowe operatorów korzystających z otwartych rejestrów oraz różne podmioty zaangażowane w funkcjonowanie tych rejestrów, a także zaproponuje rozwiązania zidentyfikowanych problemów;
- będzie koordynować realizację odpowiednich polityk, aby lepiej rozwiązywać problemy wynikające z otwartych rejestrów, a także uzależnić pomoc rozwojową UE od lepszego wdrażania przez te kraje kluczowych konwencji międzynarodowych dotyczących zarządzania oceanami (np. konwencji UNCLOS, IMO i MOP).

Przejsście na globalną zrównoważoną niebieską gospodarkę

UE:

- będzie pracować nad zwiększeniem zrównoważonego charakteru przywozu produktów rybołówstwa objętych autonomicznymi kontyngentami taryfowymi (ATQ), korzystając z trwających badań UE¹⁰ w tej dziedzinie.
- rozpocznie prace nad ramami rozwoju niebieskiej gospodarki grupy G-20 w celu określenia i zabezpieczenia źródeł długoterminowego finansowania globalnego przejścia na zrównoważoną niebieską gospodarkę;
- będzie kontynuowała dyskusję na temat kompleksowego i ambitnego zestawu wytycznych dla zrównoważonej akwakultury na forum FAO opartych na Strategicznych wytycznych dotyczących bardziej zrównoważonej i konkurencyjnej akwakultury w UE¹¹;
- będzie testować rozwiązania w zakresie zrównoważonej akwakultury i zrównoważonego rybołówstwa, w tym poprzez zmniejszenie wpływu narzędzi połowowych na ekosystemy morskie, w ramach swojej misji „Odbudowa naszych oceanów i zasobów wodnych do 2030 r.”;
- **zmeni unijne normy handlowe dotyczące produktów rybołówstwa i akwakultury, aby zapewnić konsumentom i podmiotom w łańcuchu dostaw informacje na temat najważniejszych aspektów zrównoważonego rozwoju produktów unijnych i przywożonych;**
- będzie wspierać działania na rzecz innowacyjnych inicjatyw kierowanych przez przedsiębiorstwa, poczynając od pierwszego wydarzenia „BlueInvest Africa”¹².

Zintegrowane zarządzanie oceanami poprzez chronione obszary morskie i planowanie przestrzenne obszarów morskich

¹⁰ W przygotowaniu.

¹¹ COM(2021) 236 final.

¹² 7–8 września 2022 r., Seszele

UE:

- zacieśni współpracę z IOC-UNESCO w celu promowania planowania przestrzennego obszarów morskich (PPOM) na całym świecie w ramach nowego partnerstwa opartego na wspólnym pięcioletnim planie działania, który zostanie uruchomiony podczas 3. międzynarodowej konferencji na temat PPOM pod koniec 2022 r.;
- będzie współpracować z partnerami międzynarodowymi w celu włączenia chronionych obszarów morskich i innych skutecznych obszarowych środków ochrony do globalnej strategii ochrony jednego oceanu, aby ograniczyć presję człowieka i degradację oceanów poza obszarami chronionymi;
- będzie wspierać koordynację regionalną i wspólne projekty w zakresie wspólnego zarządzania w celu wyznaczenia ekologicznie reprezentatywnych i spójnych sieci dobrze zarządzanych chronionych obszarów morskich i innych skutecznych obszarowych środków ochrony.

3. ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY NA MORZU

Bezpieczeństwo na morzu

UE:

- będzie kontynuować inwestycje w bezpieczeństwo morskie i obecność na arenie międzynarodowej, w szczególności poprzez intensyfikację ćwiczeń taktycznych z wojskami, zawijanie do portów europejskich, wspólne patrole, a także budowanie zdolności (np. do 2023 r. przeprowadzi ćwiczenia taktyczne z wojskami na morzu z partnerami z regionu Indo-Pacyfiku);
- wzmocni i rozszerzy unijne operacje morskie prowadzone na Morzu Śródziemnym i u wybrzeży Somalii;
- będzie wzmacniać partnerstwa regionalne w strefach morskich będących przedmiotem zainteresowania oraz, na podstawie doświadczeń zdobytych w ramach istniejących programów (np. SWAIMS, PASSMAR, GoGIN, MASE, program PSP, CRIMARIO¹³), będzie zwiększać globalną orientację sytuacyjną i bezpieczeństwo morskie;
- wdroży koncepcję skoordynowanej obecności na morzu w innych morskich obszarach zainteresowania (MAI);
- do 2025 r. opracuje i wzmocni unijne mechanizmy podnoszenia świadomości w zakresie bezpieczeństwa morskiego, takie jak wspólny mechanizm wymiany informacji (CISE) i nadzoru morskiego¹⁴.
- będzie ułatwiać, w stosownych przypadkach, komunikację i koordynację między regionalnymi cywilnymi i wojskowymi inicjatywami morskimi, aby poprawić znajomość sytuacji.

Bezpieczeństwo na morzu i promowanie godnych warunków pracy na całym świecie

¹³ SWAIMS – wsparcie na rzecz zintegrowanego bezpieczeństwa morskiego w Afryce Zachodniej, PASSMAR – program wsparcia w zakresie strategii bezpieczeństwa morskiego w Afryce Środkowej, GoGIN – międzyregionalna sieć Zatoki Gwinejskiej, MASE – regionalny program w zakresie bezpieczeństwa morskiego, PSP – program na rzecz bezpieczeństwa portów, CRIMARIO – projekt Najważniejsze szlaki morskie na Oceanie Indyjskim.

¹⁴ Oczekuje się, że CISE będzie gotowy do działania na początku 2024 r. Został on opracowany w celu ułatwienia wymiany informacji między organami nadzoru morskiego w całej UE, w tym współpracy cywilno-wojskowej.

UE:

- będzie promować ratyfikację i skuteczne wdrożenie Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) o pracy na morzu z 2006 r. oraz Konwencji MOP nr 188 dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa;
- przeprowadzi ocenę transpozycji w państwach członkowskich dyrektywy 2017/159, która włącza do prawa UE konwencję nr 188, i podejmie wszelkie stosowne środki, jeśli państwo członkowskie nie dokona właściwej transpozycji dyrektywy do swojego krajowego systemu prawnego;
- podejmie wyzwania związane z rybołówstwem, takie jak praca przymusowa i inne formy naruszania praw pracowniczych, w ramach odpowiednich dialogów dwustronnych oraz na forach regionalnych i międzynarodowych, w tym w przypadku wykrycia ich w kontekście walki z połowami NNN¹⁵;
- będzie wspierać inicjatywy IMO mające na celu zmniejszenie zagrożenia dla środowiska związane z transportem morskim (odpady morskie, hałas podwodny, zanieczyszczenie powietrza i wody) i działalnością połowową;
- dokona przeglądu dyrektywy w sprawie wymagań dotyczących państwa bandery, kontroli przeprowadzanej przez państwo portu i dochodzeń w sprawach wypadków morskich¹⁶, aby uwzględnić zmiany w międzynarodowym otoczeniu regulacyjnym i technologii oraz zapewnić uwzględnienie w prawie UE wszelkich doświadczeń zdobytych w ciągu ostatniej dekady podczas wdrażania dorobku prawnego UE w tej dziedzinie.

4. GROMADZENIE WIEDZY O OCEANACH

UE:

- będzie zachęcać do utworzenia interdyscyplinarnego, międzyrządowego interfejsu naukowo-politycznego na rzecz zrównoważonego rozwoju oceanów – **międzyrządowego panelu ds. zrównoważonego rozwoju oceanów (ang. Intergovernmental Panel for Ocean Sustainability, IPOS)**, na podstawie stosownej światowej wiedzy specjalistycznej i w ramach współpracy z istniejącymi organami naukowymi;
- rozbuduje usługę programu Copernicus w zakresie monitorowania środowiska morskiego jako unijny punkt odniesienia dla usług oceanicznych: świadcząc usługi w zakresie monitorowania oceanów, prognozowania i przewidywania klimatu w czasie rzeczywistym.
- połączy siły z partnerami w celu ustanowienia długoterminowych systemów obserwacji i monitorowania oceanów na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową oraz będzie wspierać długoterminowe obserwacje oceanów w krajach globalnego Południa poprzez organizowanie szkoleń;
- będzie realizować europejską misję „Odbudowa naszych oceanów i zasobów wodnych do 2030 r.” za pomocą swoich latarni morskich w każdym europejskim basenie morskim, aby promować badania i innowacje w zakresie rozwiązań dostosowanych do potrzeb, aby sprostać wyzwaniom związanym z oceanami zarówno w UE, jak i poza nią;
- opracuje cyfrowego bliźniaka oceanu, aby pomóc w zintegrowaniu łańcucha wartości wiedzy od zbierania obserwacji po tworzenie zastosowań dla użytkowników końcowych

¹⁵ COM(2022) 66.

¹⁶ Dyrektywa 2009/21/WE, dyrektywa 2009/16/WE, dyrektywa 2009/18/WE.

oraz przedstawi jednolite podejście do międzynarodowej dyskusji i wniesie wkład w międzynarodowe inicjatywy, takie jak cyfrowe bliźniaki oceanu¹⁷;

- *będzie kontynuować swoje prace w ramach sojuszu na rzecz badań nad Atlantykiem oraz synergii czarnomorskiej.*

¹⁷ <https://www.oceandecade.org/actions/digital-twins-of-the-ocean-ditto/>